

PERSONĪBAS IEZĪMJU SAISTĪBA AR ATTIEKSMI PRET SOCIĀLO NOVECOŠANOS PIEAUGUŠAJIEM

Kristiāna Lauska

Programma «Psiholoģija», 3.kurss

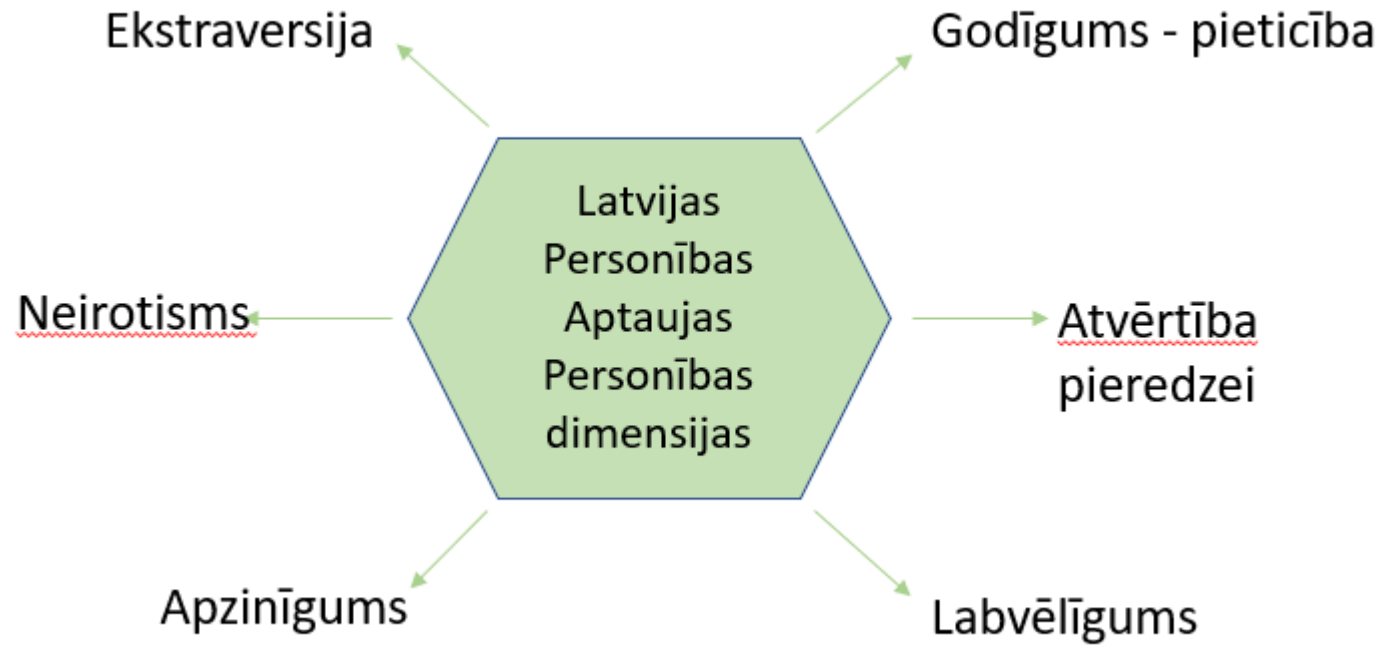
Zane Ulmane

Rīgas Stradiņa Universitāte, Mg. Psych.

Pamatojums

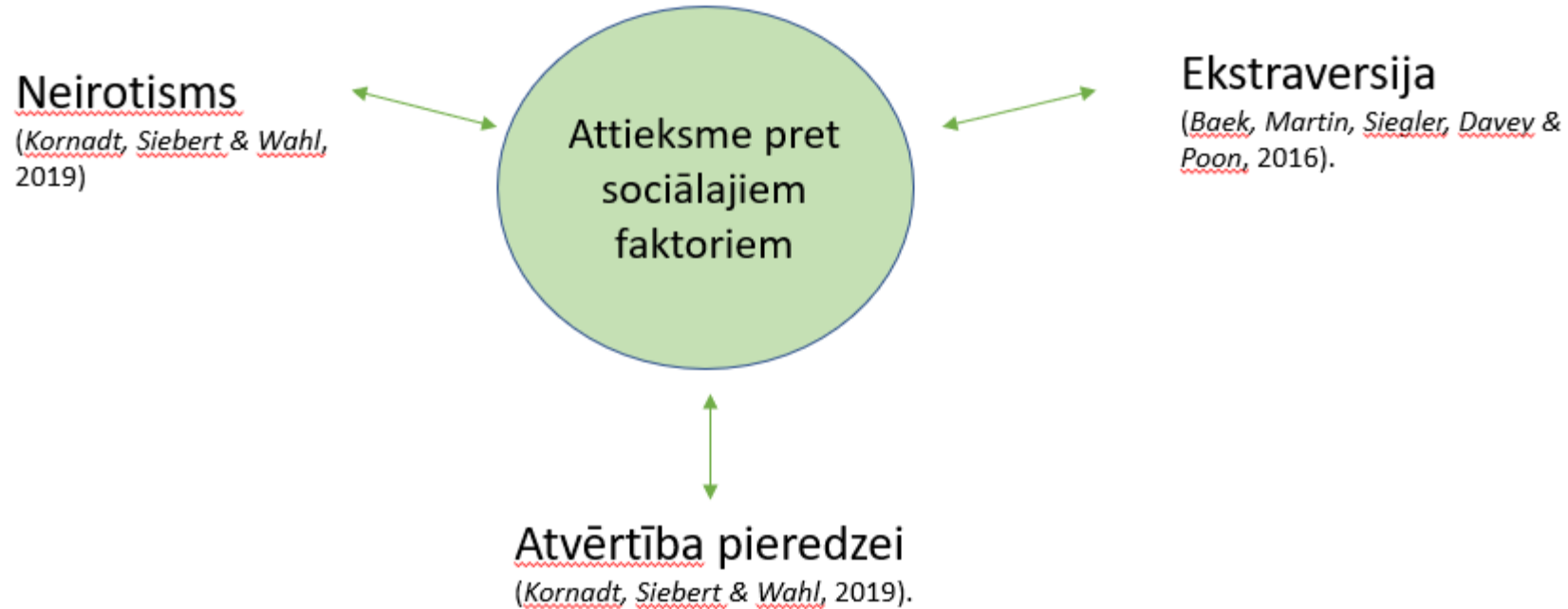
- Ar katru gadu paliek aizvien vairāk iedzīvotāju vecuma grupā virs 60 gadiem ([CSP], 2018).
- 2018.gadā 26.6% iedzīvotāju, savukārt, 2020.gadā 27.4% no visiem Latvijas iedzīvotājiem ([CSP], 2020).
- Ir plaši pētīta personības iezīmju saistība ar noslieci uz depresiju (*Jourdy & Petot, 2017*) un to, cik labi saglabājušās kognitīvās spējas (*Glisky, 2007*).
- Trūkst pētījumu par cilvēku pieredzes attieksmi novecošanās procesā un to, kādas personības iezīmes visvairāk saistās ar attieksmi pret sociālo novecošanos.

Personības iezīmes

Personības iezīmes – Tas ir uzvedības, izziņas un emocionālo modeļu kopums, kas attīstās no bioloģiskiem un vides faktoriem. Personības iezīmes ir stabilas un noturīgas, un veido indivīda uzvedību (Allen, Greenlees & Jones, 2011).

Attieksme pret novecošanos

Attieksme pret sociālajiem faktoriem – uztvertās izmaiņas sociālajās attiecībās ar citiem (Diehl & Wahl, 2010; Lewis, 2011) un produktīva iesaistīšanās (Ng, Cheung, Chong, Woo, Kwan, Lai, 2011).

Mērķis

Izpētīt personības iezīmju saistības ar attieksmi pret sociālo novecošanos pieaugušajiem.

Dalībnieki

Dalībnieki

- 148 respondents
- vecumā no 60-85 gadiem ($M = 68.34$, $SD = 4.84$)
- 34% vīrieši

Iekļaušanas un izslēgšanas kritēriji

Dzimtā valoda – Latviešu valoda

Nomāktības un psihisko saslimšanu pašnovērtējums

Instrumenti un procedūra

Instrumenti

“Latvijas Personības Aptauja” (LPA-v3 Perepjolkina, Reņģe, 2013)

Attieksme pret novecošanos (Ulmane & Perepjolkina, 2019)

Demogrāfiskās informācijas aptauja (vecums, dzimums, nodarbošanās, dzīvesvieta, ienākumi, izglītība).

1. Vai pēdējo divu nedēļu laikā, esat juties nomākts?

Procedūra

Tika uzrunātas ar e-pasta starpniecību.

Senioru biedrības tika nejauši atlasītas internetā.

Piedalījās biedrības, kas sniedza atbildi, ka vēlas piedalīties.

Dalībnieki tika informēti, ka jebkurā brīdī var izstāties no pētījuma.

9 no aptaujām tika izdalītas papīra formātā.

Ētikas jautājumi un datu apstrāde

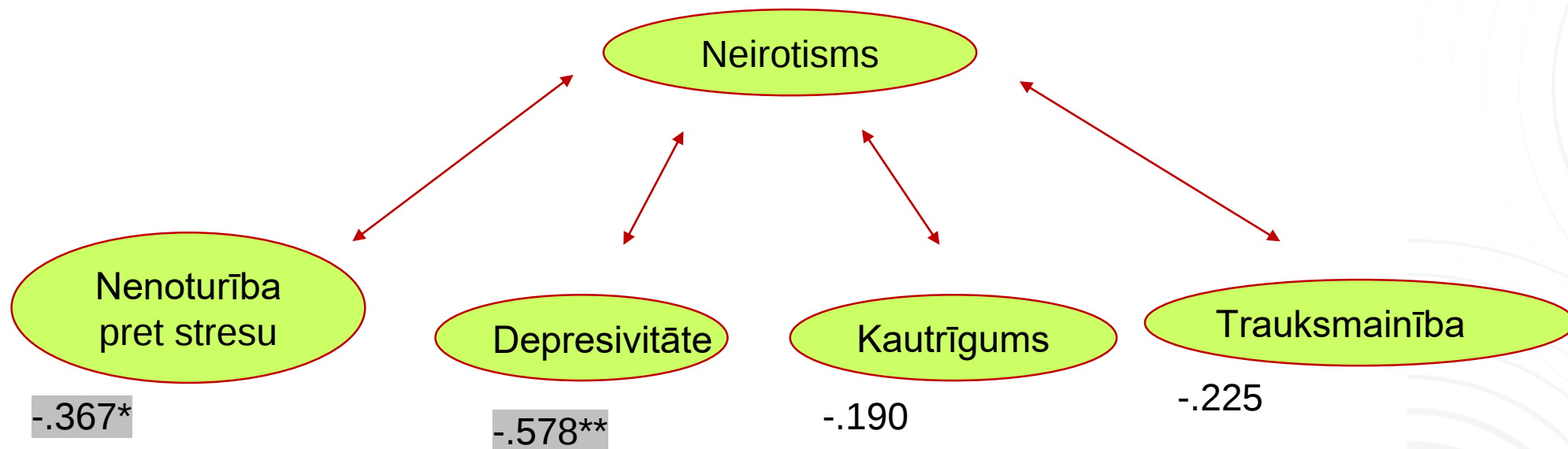
Ētikas jautājumi

- Iegūta atļauja no Aptauju autoriem
- Saņemta rakstiska piekrišana no dalībniekiem.
- Ievērota datu konfidencialitāte

Datu apstrāde

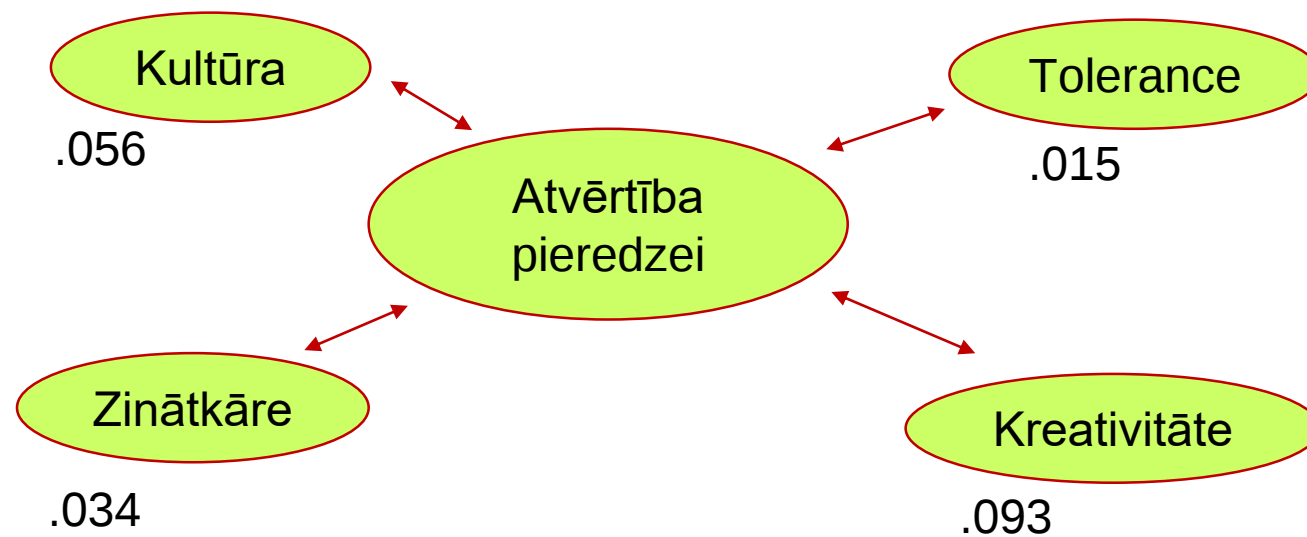
Aprakstošā metode demogrāfijai
Saistībām-Spīrmena korelācija.

Rezultāti

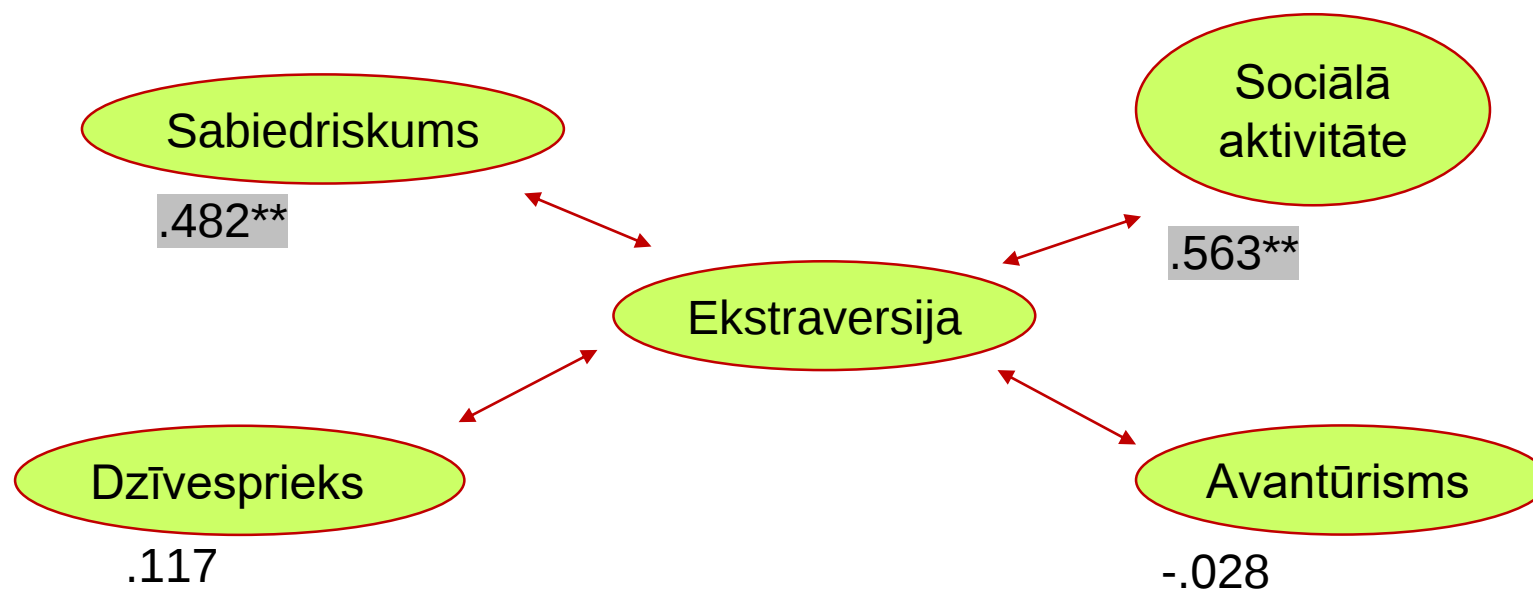
Piezīmes. Tabulā ir atspoguļoti Spīrmena korelācijas koeficienti. $N = 148$. * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$

Rezultāti

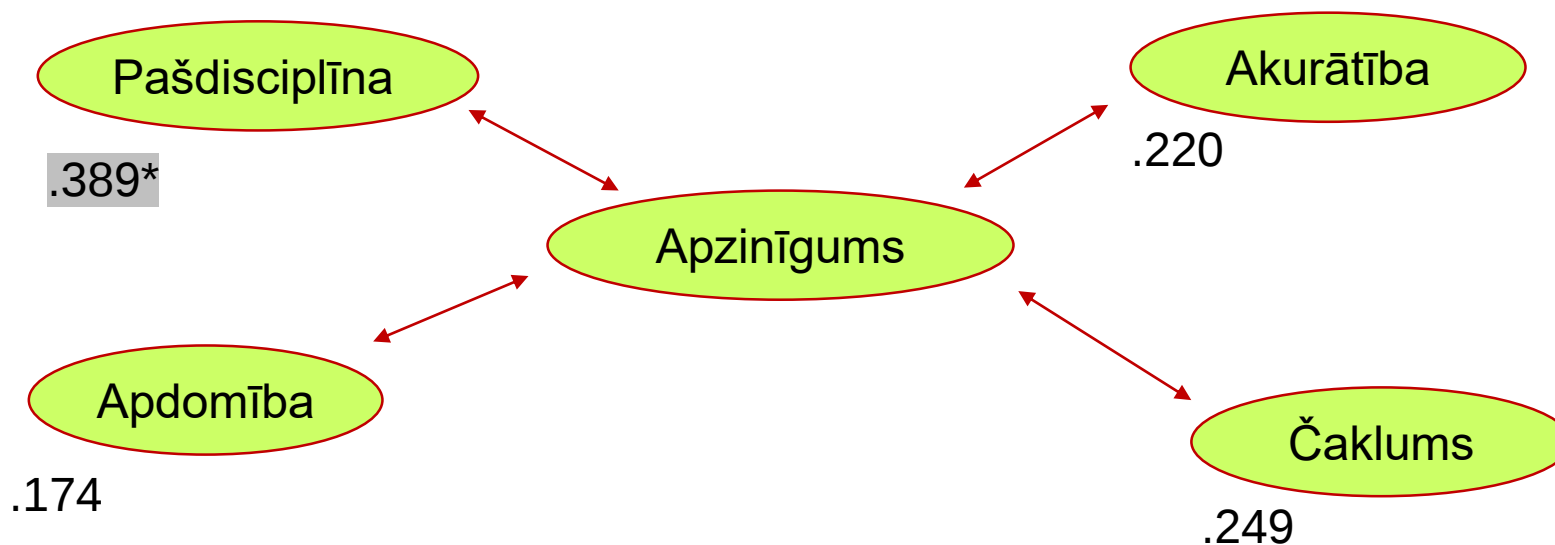
Piezīmes. Tabulā ir atspoguļoti Spīrmena korelācijas koeficienti. $N = 148$. * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$

Rezultāti

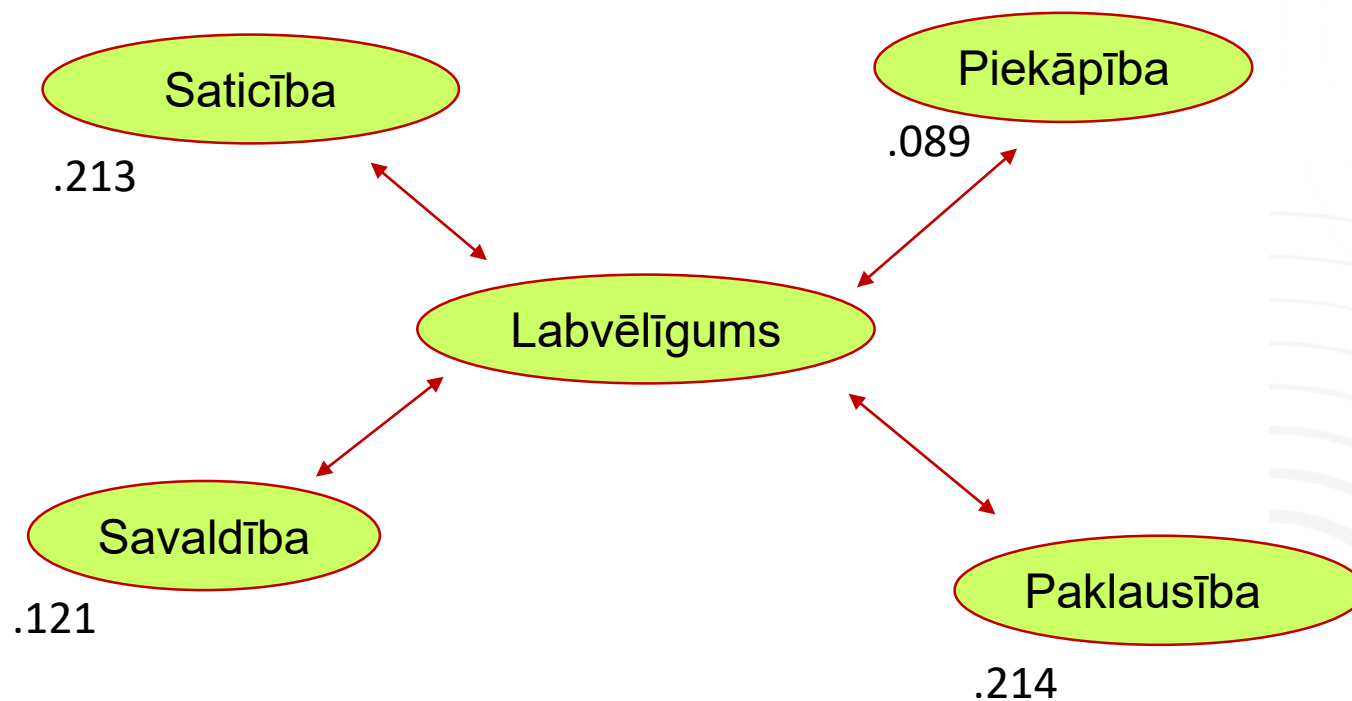
Piezīmes. Tabulā ir atspoguļoti Spīrmena korelācijas koeficienti. $N = 148$. * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$

Rezultāti

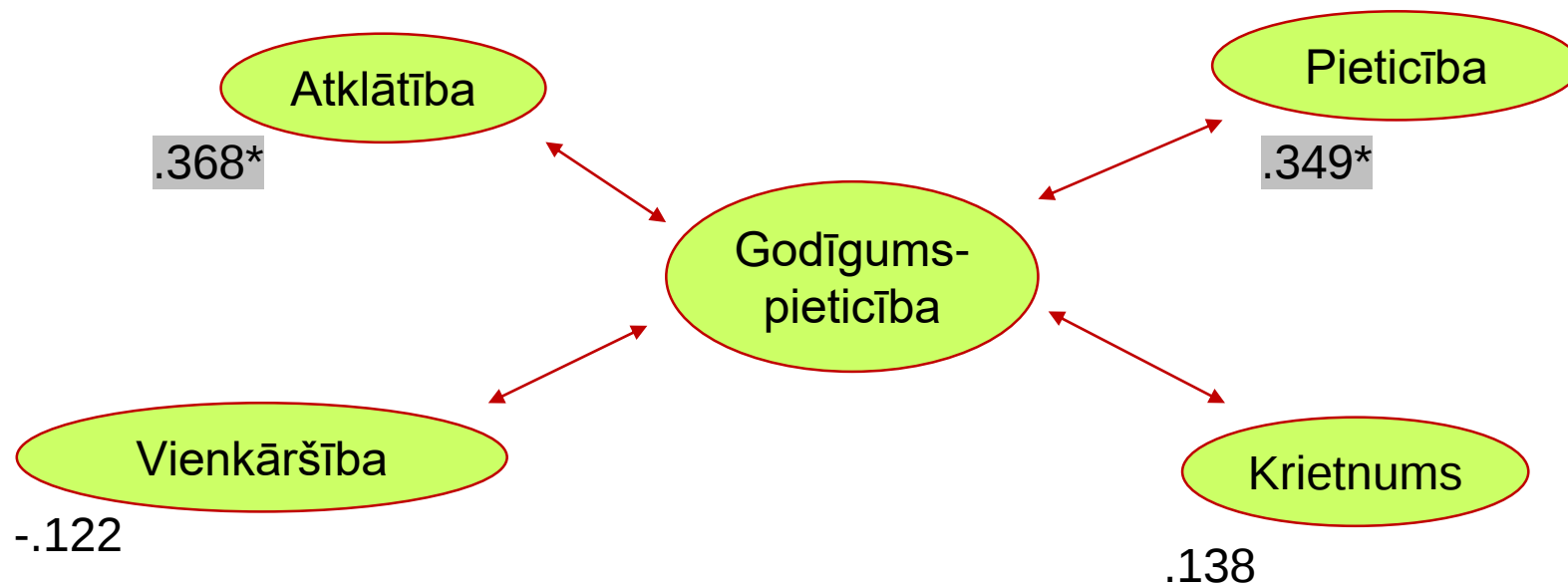
Piezīmes. Tabulā ir atspoguļoti Spīrmena korelācijas koeficienti. $N = 148$. * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$

Rezultāti

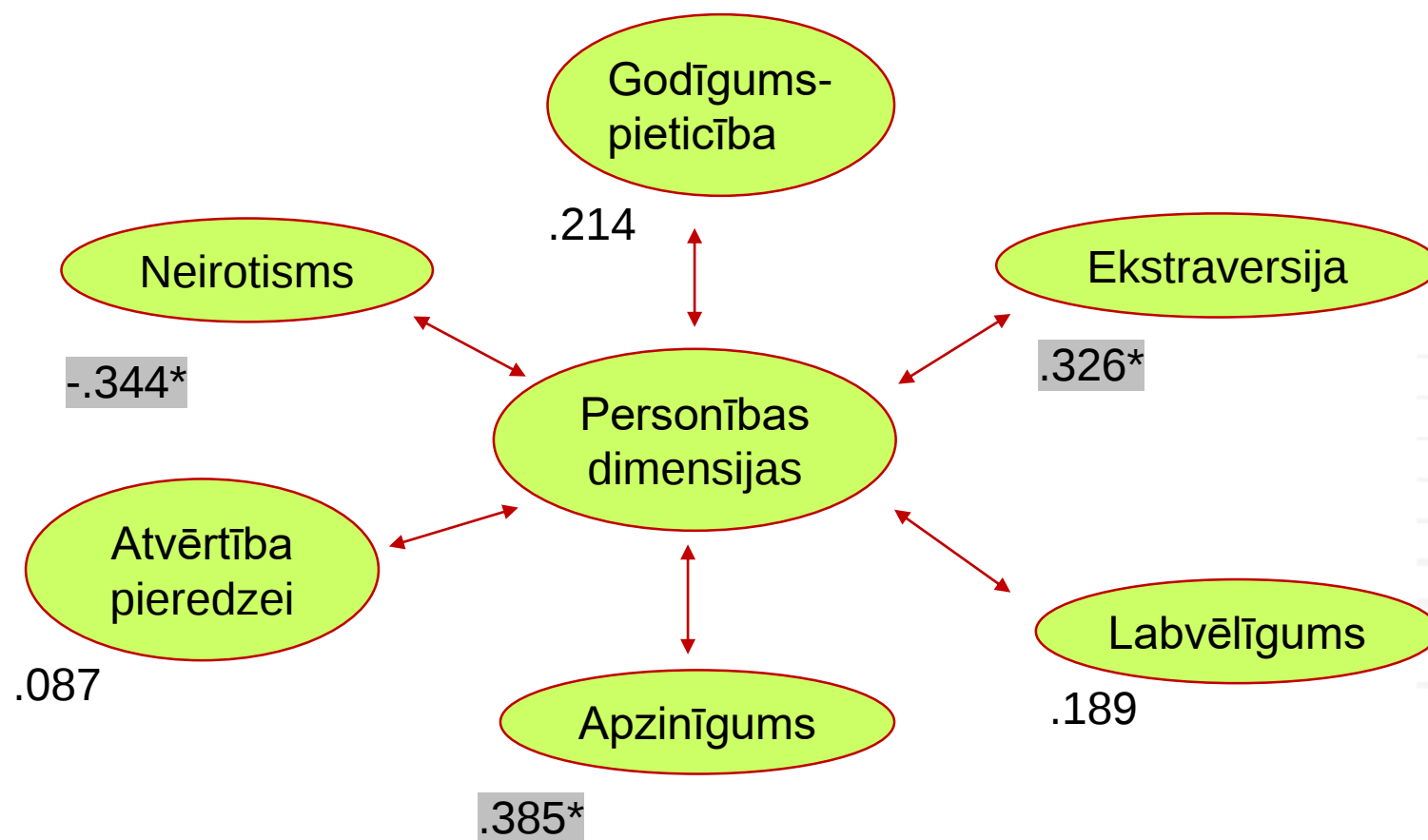

Piezīmes. Tabulā ir atspoguļoti Spīrmena korelācijas koeficienti. $N = 148$. * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$

Rezultāti

Piezīmes. Tabulā ir atspoguļoti Spīrmena korelācijas koeficienti. $N = 148$. * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$

Piezīmes. Tabulā ir atspoguļoti Spīrmena korelācijas koeficienti. $N = 148$. * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$

Secinājumi

1. Pastāv saistība starp neirotismu un attieksmi pret sociālo novecošanos.
2. Pastāv saistība starp ekstraversiju un attieksmi pret sociālo novecošanos.
3. Pastāv saistība starp apzinīgumu un attieksmi pret sociālo novecošanos.

Pētījuma ierobežojumi

- Liela iespēja, ka tiks sniegtas sociāli vēlamas atbildes.

Paldies par uzmanību!

